

KATEDRA VÁMBÉRY ÁRMIN FÖLDRAJZVERSENY

ROVATVEZETŐ: TÓTH TIBOR, RÁKÓCZIHO 36/34, 94501 KOMÁRNO, vambery.armin.foldrajzverseny@gmail.com

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2023002

IV. forduló

Beküldési határidő: 2023. február 20.

A csapat neve:	A csapattagok neve:	A forduló száma:
A felkészítő pedagógus neve, e-mail-címe, telefonszáma:	Az iskola neve, címe, e-mail-címe, telefonszáma:	IV.

A negyedik fordulóban Vámbéry Ármin életével, munkásságával és utazásaival kapcsolatos feladatok sikeres megoldásához a *Küzdélmeim* című művét, valamint a *Közép-ázsiai utazás* IV. fejezetét ajánlom irodalomként. A Muravidékhez és a keleti országhoz kapcsolódó feladatok megoldásához földrajzi atlasz és az internet különféle forrásai ajánlottak. A Katedra folyóirat honlapján a Vámbéry Ármin Földrajzverseny „segédanyagok” menüje szintén hasznos forrásanyagokat rejt.

1) Keresztrejtvény

Töltsétek ki a Vámbéry Árminra vonatkozó keresztrejtvényt, írjátok le a megfejtést és magyarázzátok meg, milyen módon kapcsolódik az Vámbéryhez! (13 pont)

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

1. Itt látta vendégül Viktória királynő Vmbéryt, majd írta be nevét a „royal birthday book”-ba
2. Gimnáziumi tanulmányainak helyszíne
3. Innen számaznak ősei
4. A Magyar Földrajzi Társaság egyik alapítójának vezetékneve
5. Első műve kiadásának helyszíne
6. A bölcsőjénél (műve)
7. Az Oszmán Birodalom kormányzati negyedének megnevezése: porta
8. Vámbéry ezzel a nyelvvvel rokonította a magyart
9. Ilyen személynek öltözve utazott inkognitóban Közép-Ázsián át
10. A magyarországi finnugorisztika egyik első jeles képviselője
11. Ő mutatta be Vörösmartynak a Pilvax kávéházban

Megfejtés:

Magyarázat:

2) Igaz vagy hamis?

Vámbéry Ármin munkásságára vonatkozó állításokat olvashattok. Döntsétek el, hogy igazak vagy hamisak-e! (10 pont)

a) Vámbéry a magyar nyelv török eredetét vallotta.	I - H
b) Kutatásai hozzájárultak a honfoglalás előtti török-magyar kapcsolatok tudományos felderítéséhez.	I - H
c) Miatta alakult ki a híres ugor-török nyelvészeti háború.	I - H
d) 1857-ben jelent meg német-török szótára.	I - H
e) Az angol és török kormány tanácsadója volt.	I - H
f) Az írástudó megszólítása az efendi volt.	I - H
g) Legfőbb bírálója az ugor-török háborúban Marczali Henrik volt.	I - H
h) Előadást tartott a Fehér-házban is.	I - H
i) Első művét Teheránban adták ki.	I - H
j) A világ első turkológiai tanszékének megalapítója.	I - H

3) Keveredés

Vámbéry Ármin utazásai során összegyűjtött jegyzeteit a kiadóban összekeverték. Az összevisszaságból segítsetek rendet rakni, hogy Vámbéry műveinek címei helyesen jelenjenek meg! (8 pont)

- Életképek a magyarok bölcsőjénél Persiában
- Vándorlásaim dervisruhában Keleten
- Oroszország és Bokhara eredete
- A magyarság kultúrája Közép-Ázsián át
- Keleti élményeim története Ázsiában
- A Nyugat hatalmi állása

4) Hajózás a Kaszpi-tengeren

Válaszoljátok meg a következő kérdéseket, melyek Vámbéry és társainak a Kaszpi-tengeren való átkelését érintik! (21 pont)

- Mit jelent a „ziaret“ kifejezés?
- Honnan, miről kapta nevét Karatepe, s mit jelent magyarul ez a török kifejezés?
- Kik voltak a kolduskaraván elismert triumvirátusának tagjai?
- Hogy hívták a turkoman hajóst, aki a Kaszpi-tengeren szállította a karaván tagjait?
- Mit kért a hajósuk szolgálatáért cserébe a karaván tagjaitól, s mire kellett ez neki?
- Milyen háromféle vízi járműveik voltak a turkomanoknak? Egy-egy mondatban mutassátok is be azokat!
- Miket szállított a hajó, melyen utaztak a perzsa partokra?
- Mi volt Esref?
- Mi volt a sorsuk azoknak a bejelentetlen s megtalált hajóknak, melyek Asura partjaihoz közel „kalandoztak“?
- Melyik folyó torkolatvidékénél fekszik Gömüstepe?

5) Világörökség

Keressétek meg Üzbegisztán 5 világörökségi helyszínét, majd egy-egy mondatban összefoglalva készíttetek rólunk egy kis képes bemutatót! (15 pont)

6) Érdekes

Az alább látható képeken Muravidék láttnivalói szerepelnek, melyek mindegyikéhet tartozik egy rövid jellemzés. Párosítsátok a jellemzéseket a képekhez és nevezzétek meg a láttnivalókat! (10 pont)

- 1.) A város felett magasodó szőlőhegy oldalába épített középkori vár vagyok, nálam szállt meg Mátyás király jegyese, Beatrix királykisasszony és kísérete is.
- 2.) Középkori alapokra épültem, a helyiek az 1920-as években kicsinek találtak, így lebontásra ítélték. Megmentőm Jože Plečnik lett, aki bravúros módon nagyobbik énem előtervévé varázsolt, hogy tovább éljek.
- 3.) Vasbeton és acél szerkezetem 53,5 m magasra nyúlik, üvegezett koronát viselek. Egyszerre 50 főnek tudok pazar kilátást nyújtani.
- 4.) Középkori kastély helyén épültem reneszánsz stílusban. Helytörténeti kiállításom az egész Muravidéket mutatja be.
- 5.) Templomosok építettek a 13. században, szobáim száma megegyezik az év napjainak számával, így Európa ezen területén az egyik legnagyobbnak mondhatom magam.
- 6.) A milánói Expo 2015-re építettek Szlovénia képviselőtérre, ma a Soboška kamešnica bányató partján állok.

<p>A</p> 	<p>B</p>
<p>C</p> 	<p>D</p>
<p>E</p> 	<p>F</p>